

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Burchardi VVormaciensis Ecclesiae Episcopi,
Decretorum Libri XX. ex Consiliis, & orthodoxoru[m]
patru[m] Decretis, tum etiam diuersaru[m] nationum
Synodis, ceu loci communes congesti, in quibus ...**

Burchardus <Wormaciensis>

Parisiis, 1549

De restitutis episcopis per Romanum pontificem. cxcii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10722

D. BVRCHARDI EPIS. VVORMAC.

*De episcopo qui propter dolorem capitinis sepe in amen-
tiam deuenerat* Cap. CXCII.

Ex regist.

cap. 233.

ad Ethe-

rrium epi-

scopum.

Vamuis triste nobis sit valde quod loquimur , atque
fraterna nos compassionē potius vrgeat quam ali-
quid de auditis definire permittat : suscepit ta-
men solicitudō regiminis, cor nostrum instāti pulsat acu-
leo,magnam nos Ecclesiis curam prospicere, & antequam
earum possit vtilitas deperire,quid fieri debeat Deo au-
tore disponere. Peruenit igitur ad nos quibusdam refe-
rentibus , quandam episcopum ita passionem capitis in-
currisse: vt quod inente alienata agere soleat, gemitus &
fletus audire sit. Ne ergo languente pastore, grex, quod
absit,insidiatoris laniandus dentibus exponatur , vel Ec-
clesiae ipsius vtilitates depereant , cauta nos necesse est
prouisione tractare. Et ideo quia viuentem episcopum ab
officio suo necessitas infirmitatis non crimen abducit,
alium loco eius nisi recusante eo, nulla finit ratio ordina-
ti. Sed si interualla ægritudinis habere est solitus, ipse da-
ta petitione non se vterius ad hoc ministerium , subuer-
tente infirmitate , posse fateatur ad surgere, & alium loco
suo expetat ordinandum. Quo facto omnium solenniter
electione alter,qui dignus fuerit, episcopus ordinetur, sc̄
tamen ut quoisque eundem episcopum in hoc seculo vi-
ta tenuerit, sumptus ei debiti de eadem Ecclesia ministrē-
tur. Enim uero si nullo tempore ad sanæ mentis reddit of-
ficiū, persona fidelis ac vitæ est probabilis eligenda, quæ
ad regimen Ecclesiæ idonea possit existere atque de ani-
marum vtilitate cogitare, inquietos sub disciplinæ vincu-
la restringere , ecclesiasticarum rerum curam gerere , &
maturum atque efficacem se in omnibus exhibere. Qui
etiam episcopo qui nunc ægrotat superstes , loco eius de-
beat consecrari.

Ex decre.

Sixti pa-

pæz. fra-

trib. per

Hispaniæ

cōstitutis

mīsiis,

cap. 7.

De restitutis episcopis per Romanum pontificem.

Cap. CXCII.

Fratres verò quos timore terreno iniustè damnasti,
scitote à nobis iustè esse restitutos. Quibus ex autori-
tate sancti Petri , apostolica autoritate, omnia quæ eis ab-
lata sunt integerimè redi præcipimus , si non vultis &
vos & principes vestri à collegio nostro & membris Ec-
clesiae separari. Iusto enim iudicio Dei datur plerunque

peccatoribus potestas, qua sanctos ipsius persecuantur; ut qui spiritu Dei iuuantur & agunt, fiant per laborū exercitia clariores. Illi tamen qui hoc agunt, nullatenus evadent poenam, quia ut ait dominus, Vnde illi per quem scandalum venit. Et quanquam iuxta saluatoris sententiam necesse sit venire scandala, vnde tamen per quem veniunt. De occultis etiam cordis alieni temerè iudicare peccatum est, & eum, cuius non videntur opera nisi bona, iniquum est ex suspicione reprehendere: cum eorum quae homini sunt incognita, solus Deus iudex sit iustus inspector & verus. Unde scriptum est: Incerta non iudicemus quoadusque veniat dominus, qui & illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium. Et quamvis vera sint, non tamen credenda sunt, nisi quae certis iudiciis comprobantur, nisi quae manifesto iudicio conuincuntur, nisi quae iudicatio ordine publicantur. Nullus ergo potest humano condemnari examine, quem Deus suo iudicio reseruabit. Hæc omnia summoperè sunt præcauenda, ne præsumptores esse videamur.

Ut sacerdotes domini, sicut vulgus facere solet, indicare præsumant, vel compellantur. Cap. CXCIII.

SAcramentum autem hactenus ab episcopis & reliquis ordinibus exigiri, nisi profide recta, minimè cognovimus, nec sponte eos iurasse reperimus. Summoperè ergo Ex decr. Cornelii papæ. sanctus Iacobus apostolus prohibens sacramentum loquitur dicens: Ante omnia fratres mei nolite iurare, neq; per cœlum, neque per terram, neque per aliud quodcumque iumentum. Sit autem sermo yester, est, est, non, non: vt sub iudicium non decidatis.

De episcopo sinistro rumore asperso, per sacramentum aumen & purgato & absoluto. Cap. CXCIV.

HABET HOC PROPRIVM antiqui hostis Ex re. ad Iustinum imperat. Quoniam igitur quædam contra sacerdotiale propositum de Leone fratre & coepiscopo nostro sinistro rumor asperserat, vtrum vera essent, districta diutius fecimus inquisitione perquiri, & nullam in eo de his quæ fuerant dicta culpam